

9. Gezondheid

In dit hoofdstuk worden de ambities beschreven op het gebied van gezondheid en de leefomgeving. Bij de ontwikkeling van De Driesprong wordt tevens gekeken naar de relevante milieu-aspecten. Daarvoor is een vormvrije m.e.r.-beoordeling opgesteld (bijlage 2), waarin onderwerpen zoals geluid, externe veiligheid of stikstofdepositie aan de orde komen.

9.1 Vestigingsklimaat

De leefbaarometer laat de leefbaarheid van de omgeving zien naar aanleiding van de mate waarin de leefomgeving aansluit bij de voorwaarden en behoeften die er door de mens aan worden gesteld. De Leefbaarometer bevat informatie over de periode 2002-2016. Het Westland scoort op het gebied van leefbaarheid - ondanks het gebrek aan kwalitatief groen - gemiddeld tot bovengemiddeld. Kwintsheul scoort met een 'ruim voldoende' net boven het gemiddelde. Het plangebied ligt in een overgangsgebied tussen het dorp en het buitengebied. Daardoor is sprake van een verscheidenheid in leefomgeving: wonen in het dorp, wonen aan een historisch lint (Mariëndijk) en wonen in het buitengebied (Driesprong en Van Buerenlaan). Dergelijke woonmilieus krijgen met 'uitstekend' de hoogste score. Een hoogwaardig kwalitatieve ontwikkeling in De Driesprong zal bijdragen aan de leefbaarheid van heel Kwintsheul. De nieuwe ontwikkeling zal aansluiten bij de uitstekende leefbaarheid van de naastgelegen gebieden.

[Bron: <https://www.leefbaarometer.nl/>]

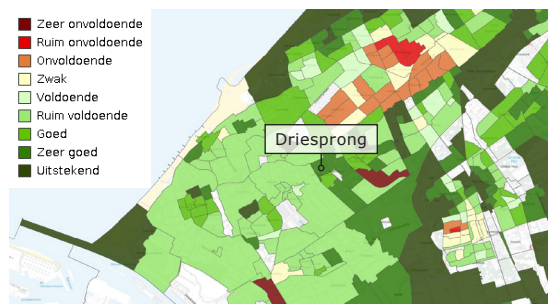
9.2 Luchtkwaliteit

Fijnstof

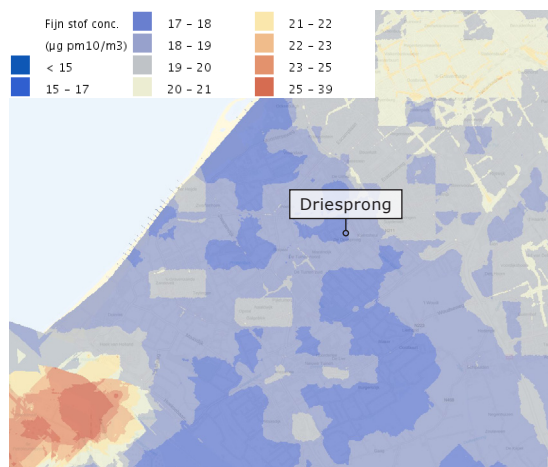
Sinds de jaren 90 is de luchtkwaliteit in Nederland flink verbeterd. De vroegtijdige sterfte neemt sinds die tijd dan ook af. Een goede luchtkwaliteit is van belang voor een gezonde woonomgeving en samenleving. Het is van belang dat het plan bijdraagt aan het verminderen van de factoren die de luchtkwaliteit verslechteren.

Fijnstof in de lucht kan leiden tot gezondheidsklachten (hoesten, benauwdheid, verminderde longfunctie, hart- en vaatandoeningen) en zelfs tot vroegtijdige sterfte. Kinderen, ouderen en mensen met bestaande luchtwegaandoeningen of met hart- en vaatziekten behoren tot de gevoeligste groepen.

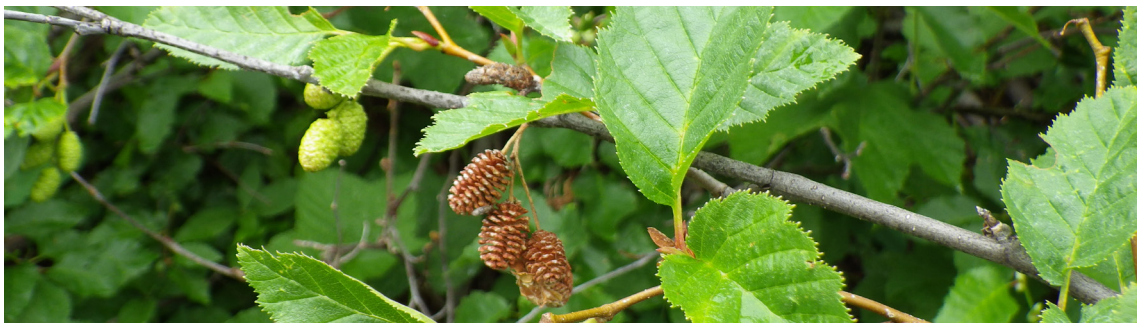
De concentratie fijnstof in het Westland is laag. Dit draagt bij aan een gezonde leefomgeving. Het ontwikkelen van het plangebied zorgt onder meer voor meer autobewegingen. Mogelijk dat het ontwerp kan bijdragen aan een lagere concentratie fijnstof.

Leefbaarometer 2016
© Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Fijnstof concentratie (pm10) 2017 © RIVM

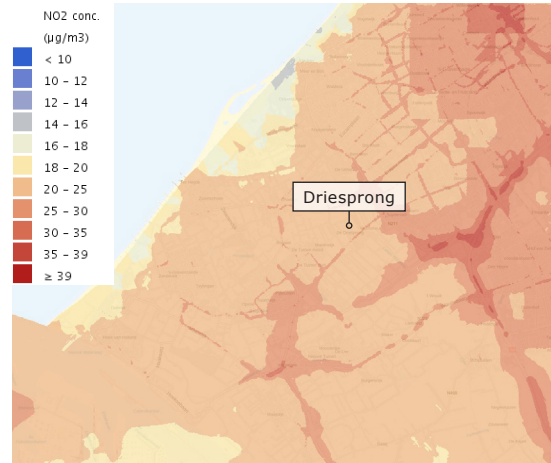

De Els is één van de gezondste laanbomen en scores hoog in het afvangen van fijn stof en absorptie van stikstofoxiden en ozon

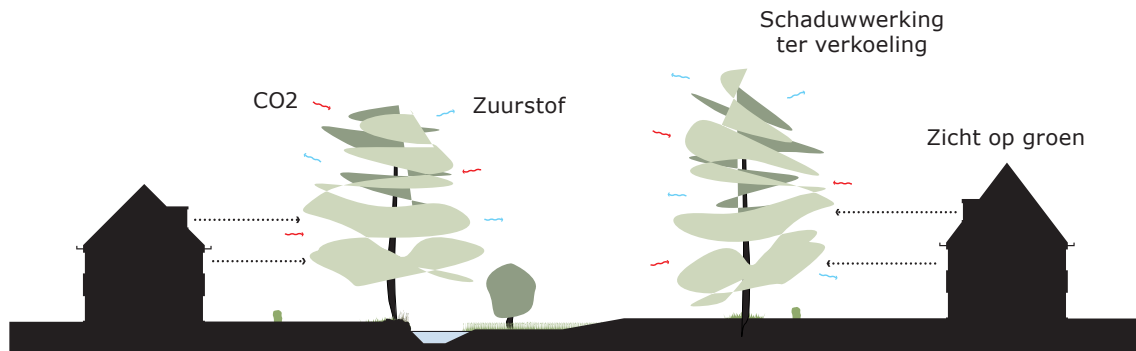
Stikstofdioxide

Blootstelling aan stikstofdioxide (NO₂) kan leiden tot een verminderde longfunctie, een toename van luchtwegklachten en astma-aanvallen en een verhoogde gevoeligheid voor infecties. Het is onduidelijk of de gezondheidseffecten echt door NO₂ komen of door andere stoffen in uitlaatgassen. NO₂-hoeveelheden in de lucht geven in elk geval een goed beeld van de blootstelling aan luchtvervuiling door verkeer.

De concentratie stikstofdioxide is in het afgelopen decennium al flink afgenomen, maar zal voor een gezonde leefomgeving nog verder moet dalen. Het kiezen voor een minder vervuilende manier van vervoer kan leiden tot een vermindering in stikstofdioxide. Dit kan gestimuleerd worden door betere ov en fietsverbindingen.

Stikstofdioxide 2017 (NO₂) © RIVM

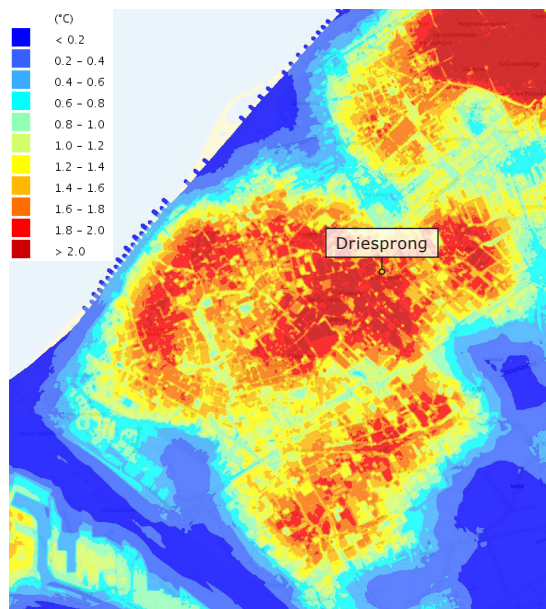

Groen vergroot de kwaliteit van leven © Wissing

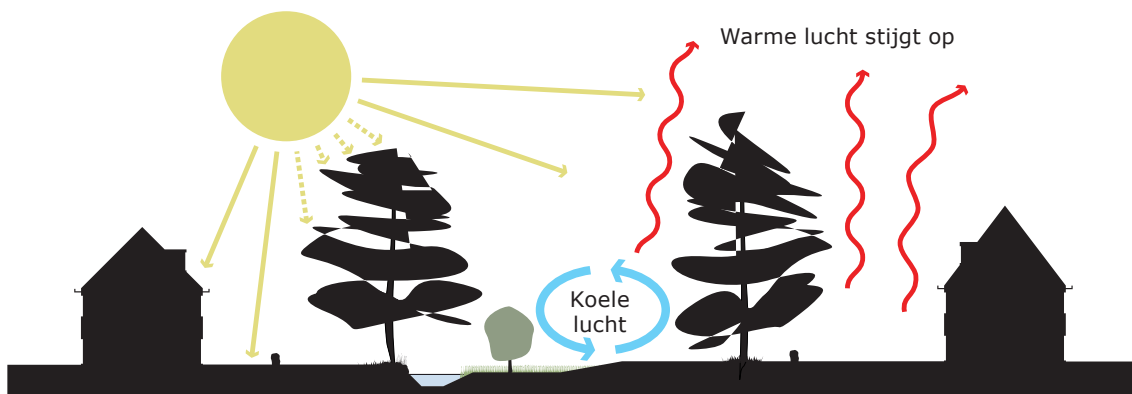
9.3 Hittestress

Door de grote mate van verhard oppervlak (wegen en bebouwing) en de relatief weinig groen in de regio, staat het Westland duidelijk onder druk van hitte. In tegenstelling tot groene oppervlaktes, houden verharde oppervlakken langer warmte vast en geven die gedurende een langere periode af. Opvallend is dat zelfs de haven van Rotterdam minder warmte afgeeft.

Door een ruime hoeveelheid van het plangebied als groen en water te bestemmen kan hittestress in de wijk worden verminderd. Dit effect kan nog worden vergroot als ook het aandeel verhard oppervlak van de woningen en tuinen kan worden verminderd. Dit kan bijvoorbeeld worden bereikt door een maximaal verhardingspercentage van tuinen toe te staan en groene daken te stimuleren: woningen en/of bijgebouwen, maar ook de nutsgebouwen om als overheid en nutsbedrijven het goede voorbeeld te geven.

Stedelijk hitte-eiland effect (UHI)
© Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu

Verzaching en afvoer van hitte door levende oeverbeschoeiing © Wissing

9.4 Structuurvisie: Een groene en gezonde leefomgeving

Bij de inrichting van Driesprong kan bewegen en recreëren in de eigen wijk worden gestimuleerd. Het samenhangende groen-blauwe netwerk in Driesprong wordt zoveel mogelijk verbonden met huidige en toekomstige structuren in de omgeving. Daardoor krijgt de buurt ook een betekenis voor inwoners van Kwintsheul en wordt het lage percentage openbaar groen in het dorp enigszins gecompenseerd.

De ruimte wordt zodanig ingericht dat er een bijdrage wordt geleverd aan een goede luchtkwaliteit en een lagere concentratie fijnstof (specifieke vegetatie), het voorkomen van hittestress (water en vegetatie). Tevens wordt de structuur van de buurt zo opgezet dat langzaam verkeer wordt gestimuleerd, zeker wanneer het gaat om verplaatsingen over korte afstanden (naar het dorp, de voorzieningen, school en verenigingen).

Tenslotte wordt de padenstructuur zodanig ontworpen dat het gemakkelijk toegankelijk is voor fietsers, wandelaars, hardlopers, skeelers, beweeglijnen om een actieve levensstijl te stimuleren. Daarbij streven we ernaar om de structuur in de toekomst ook uit te kunnen breiden (in noordelijk of oostelijke richting), zodat er weer langere recreatieve rondjes mogelijk worden, bijvoorbeeld naar de Gantel of de Gouw.

De structuur draagt bij aan:

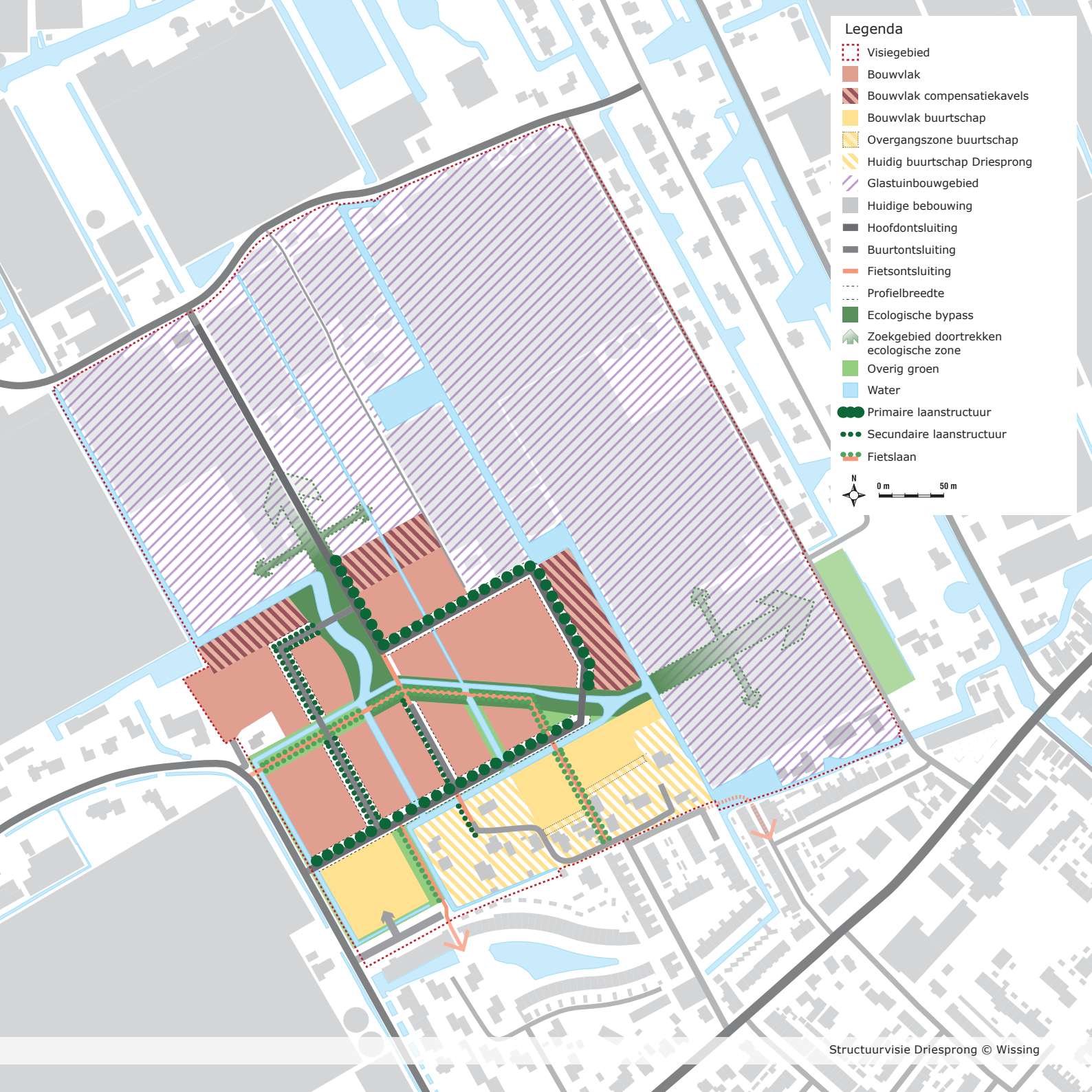
1. Geliefde leefomgeving: Ontwerp een woonomgeving waar mensen zich thuis voelen want

een geliefde omgeving behoudt zijn waarde.

2. Een groene leefomgeving: De openbare ruimte speelt een essentiële rol als ontmoetingsruimte. Plantsoenen zorgen voor identiteit en karakter die men dagelijks ervaart en beleefd.
3. Vermindering hittestress: Tijdens de hoogste zonnestand is er tenminste 50% schaduw voor voetgangers en fietsers in het plangebied. Ten minste 40% van alle oppervlakken wordt warmtewerend of verkoelend ingericht of gebouwd om opwarming van het stedelijk gebied te verminderen. Ook de koeling van gebouwen mag niet leiden tot opwarming van de (verblijfs)ruimte in de directe omgeving.
4. Gezondheid: Groene ruimten in, maar ook in en op gebouwen dragen bij aan de gezondheid van mensen, schonere lucht, prettiger akoestiek, beperking van wateroverlast, vermindering van hittestress en een prettiger verblijf in de openbare ruimte.

Stromend water verkoelt en bevordert de gezondheid © Wissing

Buurtschap Driesprong

Het 'buurtschap' aan de zuidzijde van het plan-gebied is een bijzondere ontwerp-opgave. Hier is sprake van een organische structuur met oude weggetjes en los verspreide woningen. In de klankbordgroepen is dit gebied aangewezen als een bijzondere gebied tussen het 'oude' en 'nieuwe' dorp. In ruimtelijk opzicht is er gevraagd om een bijzondere nederzetting waarin rekening wordt gehouden met de aanwezige woningen. Een structuur met traditionele straten en rijwoningen ligt dus niet voor de hand. Dit gebied leent zich bij uitstek voor senioren: dicht bij de voorzieningen, korte afstanden en aansluitend op de bestaande 'buurtschap'-structuur van de huidige Driesprong. De zuidelijke zone van De Driesprong wordt daarom opgevat als een 'levensloop-buurtschap':

- Geen traditionele straat met tuinen, maar een collectieve ruimte met individuele woningen;
- Weinig verharding, beperking autoverkeer, veel groen, tegengaan hittestress;
- Ruimte voor ontmoeten, sociale contacten, inclusie en voorkomen van eenzaamheid;
- Ruimte voor bewegen, spelen en vrije-tijds-besteding.

Weinig verharding en beperkt autoverkeer © Wissing

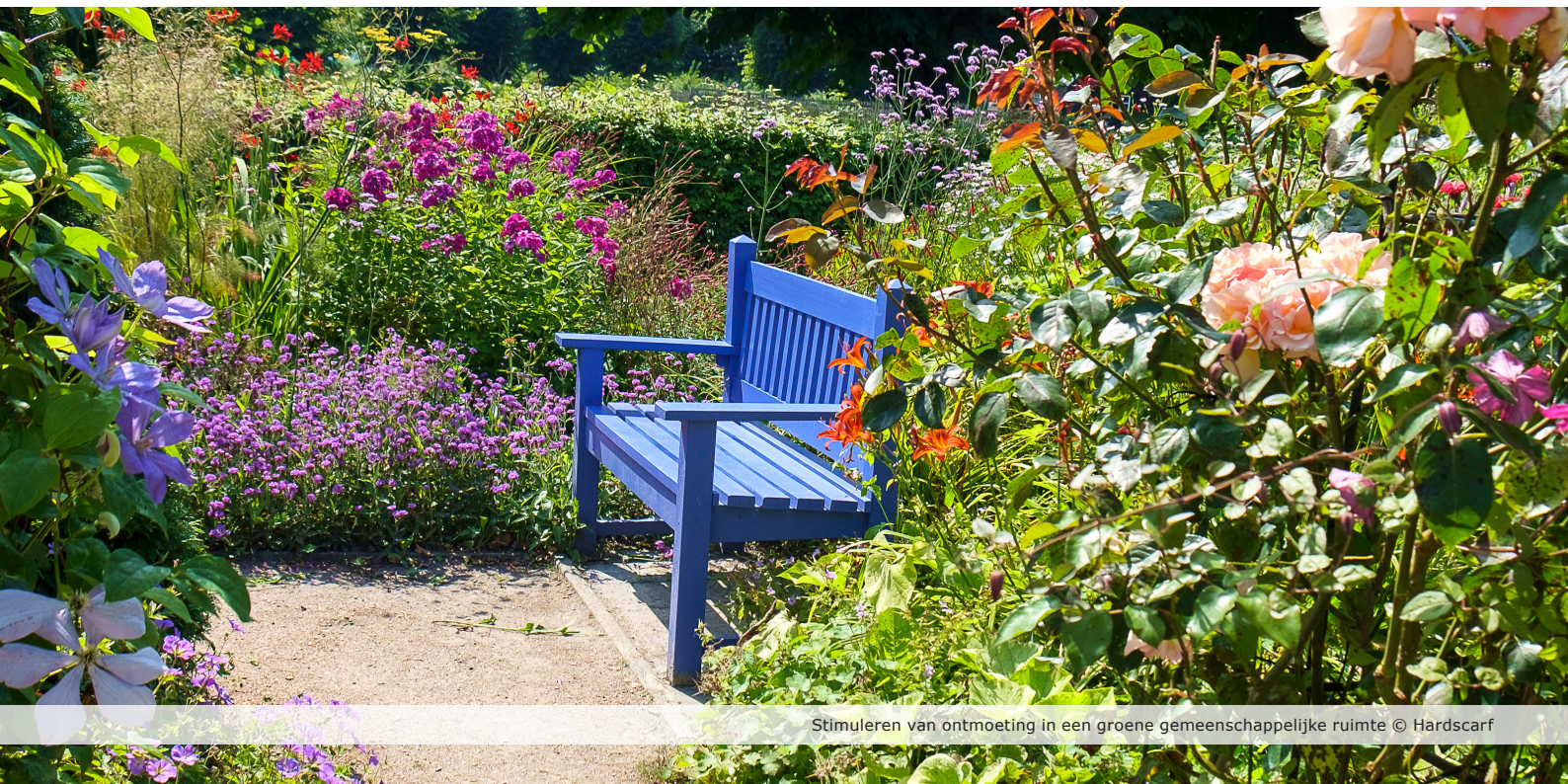
Watergang als scheiding zorgt voor extra verkoeling © Wissing

Een plek voor senioren nabij hun familie © Pixabay

Landelijke architectuur sluit aan bij de huidige bebouwing langs De Driesprong © Atsje

Stimuleren van ontmoeting in een groene gemeenschappelijke ruimte © Hardscarf